

Упутство за полагање испита из предмета: **Новинарство у штампи**
III година – смерови: *Новинарство и Односи с јавношћу*

1. Циљ предмета

Основни задатак овог предмета је да студентима укаже на разлику између старог модела новинарства као јавног ширења готових информација (идеологизираних средстава информисања) и савременог, демократски постулираног модела у чијем центру је научно заснована теорија истраживања, настајања, прерађивања, обликовања и дистрибуције друштвено и комерцијално релевантних информација посредством штампаних медија. Поред овладавања основним начелима новинарског изражавања (истинитост, објективност, брзина, занимљивост, ангажованост), посебна пажња обратиће се специфичностима професије (принципа слободе изражавања, снаге доказа, коректности), као и најважнијим новинарским жанровима. Уз развијање писмености циља се на оспособљавање примене различитих облика изражавања, како би се будући новинари и ПР-менаџери упознали са структуралним садржајем информативних порука и стваралачком моћи штампе у моделирању јавности. Посебан део предмета чини упознавање са модерним новинским технологијама, начинима припремања и уређивања текстова, укупне обраде и јавне презентације. Отуда значајан акценат ка аналитичко-истраживачком новинарству, изградњи критичке компетентности и сопственог стила мишљења, као и поштовања етичких стандарда.

2. Списак основних питања за испит:

1. Шта је новинарство, одређење, дефиниције и функције?
2. Извори информација доброг новинара
3. Основни облици и подела новинарског изражавања у штампи
4. Специфичности и разлике новинских жанрова!
5. Композиција вести и развој кроз релацију: *субјективно – објективно!*
6. Структура и организација вести као основног новинарског производа?
7. *Модел обрнуте пирамиде!*
8. Вест основног типа, антрфиле, коминике и вест-раритет;
9. Прстенови објективности: одвајање вести од мишљења!
10. Саопштење за штампу
11. Војска, полиција и саопштења за медије
12. Извештај и његова примена у савременом новинарству
13. Пирамида у писању извештаја и однос ка цитирању извора
14. Извештавање о раду политичких странака
15. Извештавање о сабраћајним несрећама
16. Извештавање о природним непогодама или сличним ванредним догађајима
17. Извештавање са демонстрација и сличних непредвиђених догађаја
18. Чланак и интерпретативна структура?
19. Основна обележја чланка и место у штампи!
20. Коментар као највиша форма аналитичког новинарства?
21. Врсте интервјуа у штампаном новинарству?
22. Интервју портрет и тачке ослонца
23. Анкета у штампи
24. Конференција за штампу и како извештавати?

25. Уметничка критика у штампи (књижевна, филмска, ликовна итд.)
26. Анализа структуре новинске критике (по избору кандидата)
27. Документарна репортажа – између уметности и факата...
28. Структура и стил документарне репортаже у штампи
29. Карикатура у штампи
30. Колумна као форма личног става!
31. Насловна композиција и њена функција
32. Структура насловне композиције и комуницирање са публиком
33. Фотографија у штампи и њен говор!
34. Скупштинско извештавање...
35. Припрема рукописа за штампу
36. *Говор мржње* у штампи и како га избећи
37. Родна равноправност у штампи
38. Исправка и деманти
39. Будућност штампе у дигиталном поретку!
40. Метаморфоза новинарства

2. **Обавезна литература:**

1. Бјелица, М. и Јевтовић, З. (2005): **Новинарство у теорији и пракси**, Артуријум, Београд (књижара *Мегатренда*)
2. Мол-Рус, Ш. (2005): **Новинарство**, Клио, Београд
3. Недељковић, М. (2003) **Новинарство**, Академија лепих уметности и Центар за савремену журналистику, Београд

Допунска литература:

1. Тодоровић, Н (2001): **Новинарство: интерпретативно и истраживачко**, уџбеник Факултета политичких наука, Чигоја, Београд
2. Лукач, С. Ј. и Ћосић, С. (2005): **Политичко извештавање** у дневним новинама и новинским агенцијама у Србији, Keyconnection media, Београд
3. Ковач, Б. и Розенстил, Т. (2006) **Елементи новинарства**, ЦИД Подгорица и Институт за медије Црне Горе.

4. **Начин одржавања испита:**

Редовним присуством и ангажовањем на настави (до 10 поена), одговорима на три теста после сваке трећине градива (до 30 поена) и квалитетним писменим вежбама (до 30 поена), студенти могу заслужити довољан број поена за оцене шест и седам. Уколико желе вишу оцену или немају довољан број поена зарађених кроз предиспитне обавезе, могу приступити класичном испиту, јавно, усмено, извлачењем квитице са три питања са списка, кроз разговор са професором. Кандидати који су кроз предиспитно ангажовање заслужили оцену седам, а желе вишу оцену приступиће завршном испиту, али с правом да изабере два од три питања на која ће одговарати.

Октобар 2010.
у Београду

Доц. др Будимир Поточан
Асистент Роксанда Ђорђевић